

Lauri Narinen valitsee Semicille

Nimeä vilkkaasti vaihtava 1987 aloittanut nuorten sarjakuvien kustannusyhtiö Semic-kirja muuttui tämän vuoden kesäkuussa toviksi Kustannus Carlseniksi. Haluttiin tehdä pesäero tytäryhtiö kioski-Semicin.

Vuodenvaihteessa tilanne muuttuu jälleen. Kevään kustantamokauppojen seurauksena syntyy uusi lastenkirjakustantamo Gummerus-Carlsen. Sarjakuvat palaavat Semicille.

Semicin parempien sarjakuvien julkaisuohjelmasta on jo jonkin aikaa vastannut 24-vuotias Lauri Narinen. Hänen aikaansaannoksiin ovat mm. Manaran ja Mobeiuksen albumien suomentaminen. Semicin aikuislinjan jatkumisen ratkaisevat näiden albumien myyntiluvut.

Miten jouduit tai pääsit tähän hommaan? Onko sinulla koulutusta esim. kaupallista alalta vai tulitko mukaan sarjakuvan puolelta?

Ihan sarjakuva-alalta, alan pitkäaikaisena harrastajana. Tunsin henkilöitä, jotka olivat tätä tekemässä ja seurasin sivusta milläläilla sarjakuvatuotantoa alettiin vetämään eteenpäin. Siinä oli minusta korjaamisen varaa. Sitten keskustelin asioista, että jos haluatte sitä tietoa, mitä minulla on näistä, niin olen käytettävissä. Homma lähti hyvin toimaan, katsottiin että ymmärretään toisiamme ja näin. Toistaiseksi kaikki ehdotukseni ovat menneet läpi, mutta ei ole vielä mistään tullut myyntituloksiakaan.

Minkälainen sarjakuvatuotantumuksesi on?

Sanotaan näin, että olen vanha Ruudun ja Non Stopin innokas lukija. Tai oikeastaan jo ennen sitä Tintin ja Asterixin. Olen lukenut sarjakuvia ihan pienestä pitäen ja tykkään eurooppalaisesta sarjakuvasta aika lailla. Kyllä minä amerikkalaisestakin tavarasta tiedän jonkin verran. Ajan myötä olen enemmän kiinnostunut aikuisten sarjakuvista kuin näistä nuorten.

Seurasit siis jo ennenkin paljon eurooppalaista tavaraa?

Joo. Ja lähtötaso on koko ajan kasvanut, sillä soraan säännöllisesti näitä ranskalaisia kuukausijulkaisuja, A Sulvrea ja muita. Sekä hollantilaista, katson että mitä sillä linjalla tapahtuu. Olen lukenut ranskaa kuusi-vuotiaasta lähtien.

Ja sinähän käännät osan näistä albumeista?

Joo. Meillä oli tälleen, että aluksi käännettiin ruotsinnoksista, ennen kuin minä tulin. Tekstauskin on parantunut. Hyviä tekstaajia on vaikea löytää, mutta taso pyritään saamaan korkeaksi. Käännöksistä teen lähinnä ne, mistä olen itse kiinnostunut, silloin myös työn jälki on parempaa. Jos se on vain työtä, niin homma kärsii siitä.

Semicin Killing Joke -albumihan oli pilattu Riku Perälän huonolla käännöksellä. Alan Mooren tyyli oli täydellisesti hukattu. Suomenkielinen asu ei sitä tavoittanut.

Kääntäjän pitää ekaks osata vierasta kieltä hyvin, vivahteet ja kaikki, mutta sen pitää hallita myös suomen kieli hyvin – suomeahan se kirjoittaa.

Jalavahan on julkaissut suomalaistakin sarjakuvaa, oletteko te jossain vaiheessa aikoneet?

André Franquin

Piko ja Fantasio

1. TAISTELU PERINNÖSTÄ
2. MARSUPILAMI ON KAAPATTU
3. SARVIKUONOJAHTI
4. PALOMBIAN DIKTAATTORI
5. KULTAINEN NAAMIO

Jos minulta kysyttäisiin kahta parasta eurooppalaista nuorten & aikuisten seikkailusarjakuvaa vastaus olisi ilman muuta Piko ja Fantasio sekä Tintti. Molemmat ovat sisällöltään hyvin rikkaita ja monimuotoisia – ne luovat 'kokonaisen' maailman, jossa ei sankareiden vapaa-aikakaan ole unohtettu. Tapahtumat ovat mielikuvituksen loogisia eivätkä missään nimessä etene yksioikaisesti.

Franquin hallitsee myös kynänsä. Jo nämä varhaiset Piko ja Fantasio -tarinat ovat kaunisti katsottavaa, erinomaisena tukenaan pienten ja hauskojen yksityiskohtien runsaus.

Näistä viidestä albumista vain Sarvi-kuonojahti on aiemmin tullut suomeksi. Kasan parhaaksi taasen erottuu Palombian diktaattori ja oikeastaan kaikki muutkin.

André Franquin

Niilo Pielinen

1. PIELEEN MENE
2. NO MUTTA, NILO!
3. KAIKENKARVAISIA KEKSINTÖJÄ
4. JO TÄRPPÄSI, NILO!

Franquinin toinen mestariteos. Näissä albumeissa hän esittäytyy vanhemmilla ja uudemmillakin puolen sivun tai sivun juutuilla.

Sarjojen vitsit ovat oivaltavia ja anarkistisia, jopa ihanaan hulluuteen asti – täydellistä sympattisuuttaan kuitenkin koskaan menettämättä.

Enpä ole Franquinin lisäksi tavannut toista, joka pystyisi näin kauniisti ja tehokkaasti kehittämään sivun mittaisia vitsejä. Ne toimivat aina kokonaisuuksina, eivätkä pelkkinä viimeisen ruudun naurattajina.

Albumin Jo täppäsi, Niilo! vanhat sarjat eivät vielä täysin saavuta myöhempien Pielisten erinomaisuutta.

Ei mitään estettä sille. Sen täytyy vaan siten olla niin hyvää. En ole kyllä sellaista vielä nähnyt. Kivi Larmolalta tulee hyviä juttuja, mutta ei sitä meille ehkä voi heittää.

Kuinka Semic alunperin uskaltanut tälle linjalle? Non Stopin aikana lopetettiin ja muut kustantajat ovat silloin tällöin yrittelleet lopettaen kuitenkin alkuunsa.

Se on kai tämä yleinen trendi, että nyt rupeavat markkinat olemaan kypsiä. Että näillä saattaisi olla menestystä, että sen olisi mahdollista toimia. Täytyy sanoa, että me olemme vieläkin kokeilemassa tätä toimintaa. Myyntitietojen saaminen kestää kauan. Nyt koetetaan vähän kartoittaa, kokeillaan mitkä menee ja niitä jatketaan. No, joista ihmiset ei tykkää, lopetetaan.

Painosmääräthän ei ole hirveen suuria, etu on siinä, että me saadaan noi pohjoismaisina yhteispainatuksina ja hinnat saadaan pidettyä 30 ja 35 markan hujakoilla. Levityskanavina meillä on vain kirjakaupat ja Semicin sarjakuvakerhot.

Voitko antaa minkäänlaisia tarkempia leikkilukuja albumien myynnistä?

No joo. Suosituimmat, Piko ja Fantasio on jossain tuollaisessa 4000 ja 5000 välillä. Sanotaan reilut 4000, niin en pahasti valahtele.

Teidän mainospuoli ei ole ollut kovin näkyvää.

Me ei olla siinä oltu kovin ahkeria. Jakelu-

portaaseen on ollut suoramainontaa ja sitten ollaan pyritty olemaan esillä suomalaisissa sarjakuvatapahtumissa.

On hienoa, että saadaan taas suomeksi hyvää nuorille suunnattua sarjakuvaa. Tunnette kuitenkin turvautuvan kovasti noihin vanhoihin nimiin?

Sanotaan, että me ollaan lähdetty niillä liikkeelle. Nyt kun minä olen tullut mukaan, niin tuli Yoko Tsuno, Sammy Day, Gil Jourdan ja Sinitakit. Pääasiassa julkaisuohjelma syntyy siten, että katson mistä itse tykkään ja yleisökin voisi pitää – ja sitten katsotaan meneekö kaupaksi. Että jos käy ilmi minun sanoneen, että näitä, näitä ja näitä, ja mikä ei mene kaupaksi, niin silloin varmaan vaihdetaan miestä.

Nyt kun siirrytte enemmän myös aikuisen puolelle, niin onko se kilpailua Jalavan kanssa? Haluatteko vallata markkinat?

Voisi sanoa, että tässä on kenttä, joka näyttää kasvavan, niin miksi me ei mentäisi sinne. Silti minä uskon, että molemmat pysyvät jollain lailla pinnalla. Se on piristävää tarjonnalle, että on kilpailua. Se antaa lisää rohkeutta – jos ei käy ilmi, että se menee ihan poskelleen. Jalavan profiilikin on kuitenkin hieman erilainen.

Entä jos ensimmäinen Manara ei myykään?

Per Vadmand, Hans Rancke-Madsen,

Peter Madsen, Henning Kure

Valhalla

1. SUSI TULEE
2. TOR KOSTAA
3. ODIN LYÖ VETOA
4. KVARK, PIKKU TUHOLAINEN

Monet sarjakuvantekijät ovat tuloksettomasti etsineet jonkinlaista Asterix-kaavaa hyvän sarjakuvan luomiseen. Valhallan tekijät ovat sen ainutlaatuisesti löytäneet – lähtemällä täysin oman maan tarustostaan ja menemällä hyvin kauaksi Asterixin henkilöasetelmista & piirroksista.

Valhallan maailmassa seikkailevat niin jumalat, Torin ja Loken johdolla, kuin ihmislapsen Tjalf ja Ruusukin. Nuo seikkailut ovat humoristisia ja kypsällä tavalla viehättäviä, kuten myös piirrosjälkikin.

Satiiri kohdistuu sekä Valhallan omiin henkilöihin että aina ajankohtaisiin kysymyksiin meidän maailmassamme. On myös viitteitä moniin muihin sarjakuviin, joskin ne usein tuntuvat liian helpoilta ja turhan takia päälle liimatuilta.

No ensi keväänähän se nähdään, tai jo vuodenvaihteen tienoilla. Myttä kyllä se kakkonen (Great Adventure) joka tapauksessa tulee ja uskon vankasti, että se myy.

Entä muut tulevaisuuden suunnitelmat?

Kaspar Keskiyö on loppumassa, samoin Iso Knut ja Valhalla. Iso Knut ei ihmeemmin myynyt, Valhallaa tulee siihen asti kuin on tohty ja Kaspar Keskiyö on jatkosarja – ja jos se tulee vuoden parin välein se ei oikein toimi. Mutta Sammy Dayta ja Yoko Tsunoa tulee yhden vuodenvaihteen tienoilla ja sitten niissä katsotaan, kuten Natasassakin, että miten ne lähtee myymään. Jo koko ajan katsotaan jotain uutta.

Entäs Franquinin tuotokset?

Piko ja Fantasiota tulee kolme pökkaria. Julkaisu-oikeuksien omistajat painostaa. Itse en pökkareista tykkää. Euroopassa ne menee, mutta minusta se on sarjakuvan täydellistä raikasta. Me kokeillaan nyt Zorbuleilla miten menee. Jos ihmiset tykkää, me tehdään niitä jatkossakin. On yllättävän ikävä homma, että ne myy Euroopassa.

Niilo Pielinen on aika jännä juttu, kun ne tehdään yhteispainatuksina niin ne ei ole ihan yksi yhteen ranskalaisten albumien kanssa. Tanskalaiset muokkaa niitä jonkun verran. Osa stripeistä on siis voinut tulla jo aiemmin suomeksi.

Siis suomalaisilla ei ole oikein mihinkään sananvaltaa?

Stephen Desperg – Johan De Moor

Kaspar Keskiyö

1. TAIKANAAMION SALAISUUS
2. YÖN SAALISTAJAT

Hmmm, mielenkiintoinen tapaus. Aluksi tuli vahvasti mieleen Hergen vanha quippe fluppe (vai mikä se nyt olikaan), mutta sitten piirrostyylillä sai mukaansa lisää tummia sävyjä. Paikoin se yltyi oikein komeisiin kuviin, paikoin turhan rupisiin.

Juonikin on sitten jotain täysin omalaista elävänä naamareineen ja taikamaineen. Myös se on kaksijakoista: välillä mielikuvitus pääsee villin hienoon lentoon (varsinkin kakkososassa), mutta toisaalta tunnutaan uppoavan suunnan ja kokonaiskäsityksen puutteeseen.

Joo, näissä me ollaan muiden armolla. Meidän painokset on niin pieniä. Ei voida pistää joota pöytään. Mustavalkoisia voidaan kyllä tehdä yksinkin. Värillisissä voidaan vain jättäytyä pois niistä, mitä ei tahdota. Tai voidaan yrittää vakuuttaa ne jonkun hyvydestä.

Onko Gil Jourdanin lisäksi mitään varmaa uutta?

Ei. Ajatuksen asteella on muutamia. Ensi vuonna nähdään, jännäväli on hidas. Esimerkiksi lokakuussa tulevat Moebius'et (Tähti ja Aedenan puutarhat) käännettiin jo maaliskuussa. Tanska tässä on koordinoijana ja se vie aikansa.

Tähti on jo vanhempi, Citroenin mainosjuttu alunperin.

Itse olen tykännyt enemmän vanhasta Moebiusesta. Se mies on mennyt vähän siihen, että millä tehdään rahaa.

Joo, mutta tämä meidänkin homma on liiketoimintaa, jossa menestytään täyttämällä ihmisten toiveita. Totta kai me pyrimme myös itse kehittämään markkinoita, tuomme parempaa tavaraa ja silleen.

Aiotteko laajentaa alkuisten sarjakuvan julkaisemista? Manara ja Moebius on vielä aika kapea ala.

Joo, mutta ennen kuin lähtee laajentamaan täytyy saada tietää onko minkäänlaisia menestystä. Jos on, niin sitten saan tietysti vapaammat kädet etsiä uutta.

Ilmeisesti aiotte jatkossakin turvautua vain eurooppalaiseen materiaaliin?

Ei meillä kyllä mitään diskriminointia ole. Jos on hyvä tarina ja me uskotaan, että se voisi mennä, niin voidaan me ottaa muualtakin. Onhan jenkeissäkin nyt aika korkeatasoista tavaraa. Suomessa on kyllä aika amerikkalainen luonteenlaatu, toisin kuin Ruotsissa ja Tanskassa, joissa ollaan paljon enemmän eurooppalaisia. Yksi esimerkki on tuo Semicin Tuomari, The Punisher, joka on hyvin väkivaltainen – se menee Suomessa kovaa. Se on hyvin jenkkiäinen juttu, joka tarjoaa suorat vastaukset ongelmiin: rikollisia kuulalla päähän.

Minä ostin sen heti!

Mitä itse pidät supersankareista tai sano-taan mieluummin tästä supersankarien uudesta aallosta, joka alkoi Frank Millerin Dark Knightista?

Tykkään. Esimerkiksi Millerin ja Bill Sienkiewiczin Daredevil on helvetin hyvä, samoin tämä David Mazzucchellin piirtämä,

jonka Semic julkaisi viime kesänä. Katson hyvin positiivisesti sitä mitä sieltä tulee. John Byrne, joka aikoinaan teki Claremontin kanssa ihan kivaa, on nyt jysähtänyt – alkaa olla kuin kone.

Watchmenia me harkittiin, mutta se ei ole ihmeemmin mennyt muissa Pohjoismaissa.

Mites Millerin ja Sienkiewiczin Eletra Assassin ja Daredevil, eikö ne sopisi parhaiten tuohon aikuisten sarjaan?

Tuosta Daredevilistä kyllä keskusteltiin, että se otettaisiin, eikä se ole vielä poissuljettu juttu. Mutta kyllä se on niin omaperäinen, että täytyy katsoa vielä.

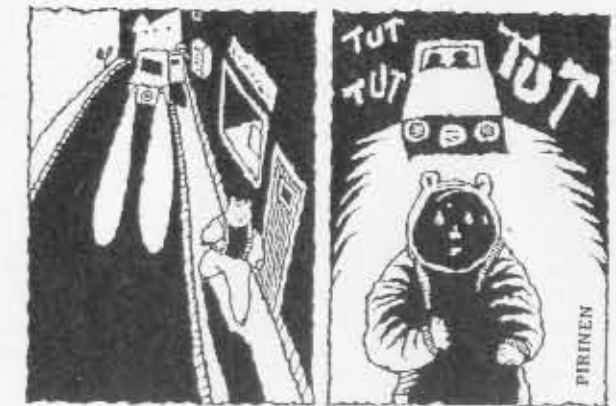
Tiedätkö yhtään Semicin supersankari-puolen tarkemmista suunnitelmista?

Tiedän jonkin verran. Esimerkiksi Marvelin puolelta tulee uusi lehti, jonka nimi on Sarjakuvalehti. Se on Tuomaria ja Frank Millerin Daredeviliä. Sitten Marvelissa on ensi vuonna muun muassa Stan Leen ja Jack Kirbyn klassisia Ihmenelosiä ja Walt Simonsonin Thoria. Jenkeissä Simonson nosti Thorin huipulle ihan pohjalta. Muut Pohjoismaat ei ole siitä innostuneet, joten Suomen Semic tekee sen yksin – näkyy sitten hinnassa. Ja mutantti-jutut jatkuu X-Menin johdolla. DC:ltä tulee ainakin Batmania ja Teräsmiestä.

Tiedätkö onko Semic harkinnut muita kustantajia kuin Marvel ja DC? Dark Horse -kustantamoon on noussut Amerikassa. Paul Chadwickin Concrete on alvan loistava ja noiden Aliens-sarjakuvat on parempia kuin molemmat elokuvat yhteensä.

Kai kyse on lähinnä ajan ja asiantunte-muksen puutteesta. Kukaan ei voi seurata kaikkea mitä Amerikassa ilmestyy.

Toni Jerman

Pirinen o. Deitch o. Bagge o. Toivonen & Kallio o. Moinevitsch o. Williams o. Kovács etc etc

Kirjoitusla: DEITCH-haastattelua, DORI SKOA, LOS BROS HERNANDEZ, CALVIN & HOBBES sekä laaja + osallinen ARVOSTELUOSASTO.

TILAA maksamalla 20mk PS-Liille TA 5/10 50-2 tai lähellä 20mk + 3.40mk:n postimaksu. VUOSIKERTA 1989 (kaksi) isoa ja kaksi pientä lehteä) vain 30mk. Vuodelle 1990 40mk. SARJAKUVASEURA SUURI KURPITSA RY. BOX 260, 33101 TAMPERE. Palauta päiväsi Kurpitsalla!

Dick Matena

Iso Knut

1. EI OMENA KAUAS PUUSTA PUTOA!
2. VALKOISEN KARHUN KLAANI
3. AURINGON POIKA

Tässä sitten esimerkki epäonnistuneesta Asterix-kaavan tavoittelusta. Varsinkin ensimmäinen albumi on kuin suoraan Asterixia tai Umpah-Pahia – valitettavasti vain sata kertaa huonommin tehtynä.

Jutut ovat täysin turhaa ja sisällykse-töntä 'seikkailua', jonka huumori onnahtelee lähinnä paskan puolelle.

Piirroksissa on pyritty huikan omaperäisemmän näköisten ihmishahmojen suun-taan, mutta lopputulos ahdettuine ruutui-noen on käsittämättömän sekava.

Roger Leloup

Yoko Tsuno

1. SUPERTYKKI
2. HONG KONGIN LOHIKÄÄRME

Jälleen olemme palanneet vanhojen tut-tujen sankareiden joukkoon. Ruudun ja Non Stopin aikoina Yoko Tsuno oli yksi suursuosikeistani. Onkohan tässä nyt sit-ten käynyt niin, että odotin näiltä albu-meilta liikoja.

Mielestäni nämä, varsinkin Supertykki, ovat aika huonoja juttuja niin juoneltaan kuin osin piirrokseltaankin. Leloup on selvästi yksioikoistunut ja yksinkertaistanut molempia. Häneltä tuntuu innostus ja pa-nostus Yoko Tsunoon kadonneen.

Yoko Tsuno ei ole enää mestarillista sarjakuvaa, mutta luettavaksi kelpaavaa silti.

Berck - Cauvin

Sammy Day

1. KOVAA PELIÄ CHICAGOSSA

Ja taas paukkuvat aseet Chicagossa kiel-toihin aikaan. Tällä kertaa lyhyissä jutuissa, joiden yhteisenä lankana kulkee Jack Attawayn muori.

Sarjan piirrostaso on pysynyt entisen helpon mukavana, mutta juttujen taso vaihtelee rajustikin. Mukana tuntuu olevan ideattomia täytepalloja, mutta myös hassun hurtteja naurupaloja taatun Sammy Day -tyyliin. Varsinkin viimeinen tarina oli ihana.

Cauvin - Walthery - Laudec

Nataša

1. TAIVAAN VAELTAJAT

Ja vanhat suosikit sen kun jatkavat paluu-marssiaan.

Walthery piirtää yhä hemaisuttavan kaunista Natašaa, ja kuten ennestään tunnettua aina hieman jutun hengen mukaiseen tyyliin.

Tällä kertaa ollaan huumoripuolella. Ly-hyehkö johdatusjuttu itse päätarinaan on todella sekohausta, nauroin kippurassa. Valitettavasti itse pääjuttu on sitten hy-västä perusideastaan huolimatta turhan pitkitetty. Keskiosa vain toistaa itseään kehittelemättä tarinaa tai uusia vitsejä.

Cauvin - Lambil

Sinitakit

1. SINITAKKEJA JA PITSEJÄ

Kuten nimikin kertonee on kyseessä Suo-messa aiemmin tuntematon sarjakuva, joka kertoo Yhdysvaltain sisällissodan ajasta. Erikoisen sankariparin muodosta-vat taistelua kaikin laisoin keinoin vältte-levä Blutch sekä hänen taisteluvollis-suudentuntoa poteva kersantinsa.

Noista lähtökohdista on saatu euroop-palaiseksi yllättävän 'veristä' lasten ja nuorten sarjakuvaa, jossa huumori ja tui-huilu käy silti kaiken muun edelle. Piirros on helpon perinteistä, mutta toimivaa.

Freddy Milton

Lohikäärmeperhe Puff

1. PARATIISIHEDELMÄT

Freddy Milton tunnetaan meillä parhaiten Nakke Nakuttaja -tarinoistaan. Lohikäär-meperhe Puff on hänen oma luomuksensa, joka muodostuukin Nakuttajia moni-puolisemmaksi – eivätkä sitä rasita mui-den luomat perinteet.

Albumi muodostuu useista noin 10 si-vua pitkistä tarinoista, joita kuitenkin yh-distävät nuo Paratiisihedelmät. Jokainen tarina keskittyy johonkin teemaan ja yhteiskunnalliseen näkökohtaan huumorin avulla. Milton osaa asiansa, vaikka paikoin käyttääkin suoraan aiemmista jutuista tuttuja juonirakenteita ja -elementtejä. Hän osaa myös piirtää elävästi, mutta sortuu turhan usein liian yksinkertaiseen tai hutaistuun jälkeen.

Hauska ja hyvä albumi, jonka kuitenkin kirkkaasti voittavat Miltonin aikaisemmat suomennokset Möykky tulee ja iloiset pi-sarat.

-T.J.-

